



Til Universitetets studiekomité  
Fra Universitetsdirektøren

---

Sakstype: Orienteringssak  
Møtesaksnr.: *Os saks 4*  
Møtenr. *2-08*  
Møtedato: 28.02.2008  
Notatdato: 13.02.2008  
Arkivsaksnr.: *07/8607*  
Saksbehandler: STA / TMSA

---

### FOKUS PÅ LÆRINGSUTBYTTE I UIOS STUDIETILBUD

#### Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret:

- "[UiO skal] sette læringsutbytte og kandidatens kompetanse i sentrum. UiO vil klargjøre bedre kunnskapsmålene for sine studieprogrammer, og sikre at disse faktisk styrer undervisning og prøving." *Strategisk plan for UiO, 2005-2009*
- *Forslag til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk på høring*. Orienteringssak i studiekomiteen 23.8.2007
- Ifølge UiOs *Forskrift om studier og eksamen* og nærmere regler til § 3.3 og 3.4 skal det fastsettes "Mål for studieprogrammet" i form av "klart formulerte mål mht hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved slutført studium (læringsutbytte) og hva slags kompetanse studieprogrammet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse (arbeidslivsrelevans)". For emner skal det også beskrives et mål for emnet, i form av "hvilke kunnskaper og ferdigheter emnet gir, samt holdninger dersom disse ikke er felles for studieprogrammet." Det skal med andre ord finnes definerte mål for både emner og programmer ved UiO.

#### Hovedproblemstillinger i saken:

Det arbeides kontinuerlig for å forbedre kvaliteten i utdanningen som UiO tilbyr, men hvordan vet vi at kvaliteten i utdanningen blir bedre? Utvikling i kvalitet måles og følges gjennom kvalitetssystemet og gir en tilbakemelding til institusjonen om måloppnåelse. Kvalitetsrapportene kan sees på som institusjonens læringsutbytte, som grunnlag for videre forbedring. Studentene får tilbakemelding på sin individuelle måloppnåelse (læringsutbytte) gjennom tilbakemeldinger fra lærer i undervisningen, via karakterer og vitnemål. Alle programmer og emner ved UiO skal beskrive læringsmål og læringsutbytte. Det er imidlertid tydelig at det er noe ulikt forstått innad på UiO hva som ligger i begrepene.

Vedlagte saksnotat er en orientering til komiteen om hvilke nasjonale og europeiske prosesser som pågår rundt arbeidet med læringsutbytte, og hvorfor dette har fått et økt fokus. Komiteen orienteres også om et planlagt seminar om temaet.

---

#### Vedlegg:

Saksnotat *Fokus på læringsutbytte i UiOs studietilbud*

Vedlegg: *Sammendrag av NIFU STEPs rapport 40/2007*

## NOTAT

### TIL

## UNIVERSITETETS STUDIEKOMITE

### Fokus på læringsutbytte i UiOs studietilbud

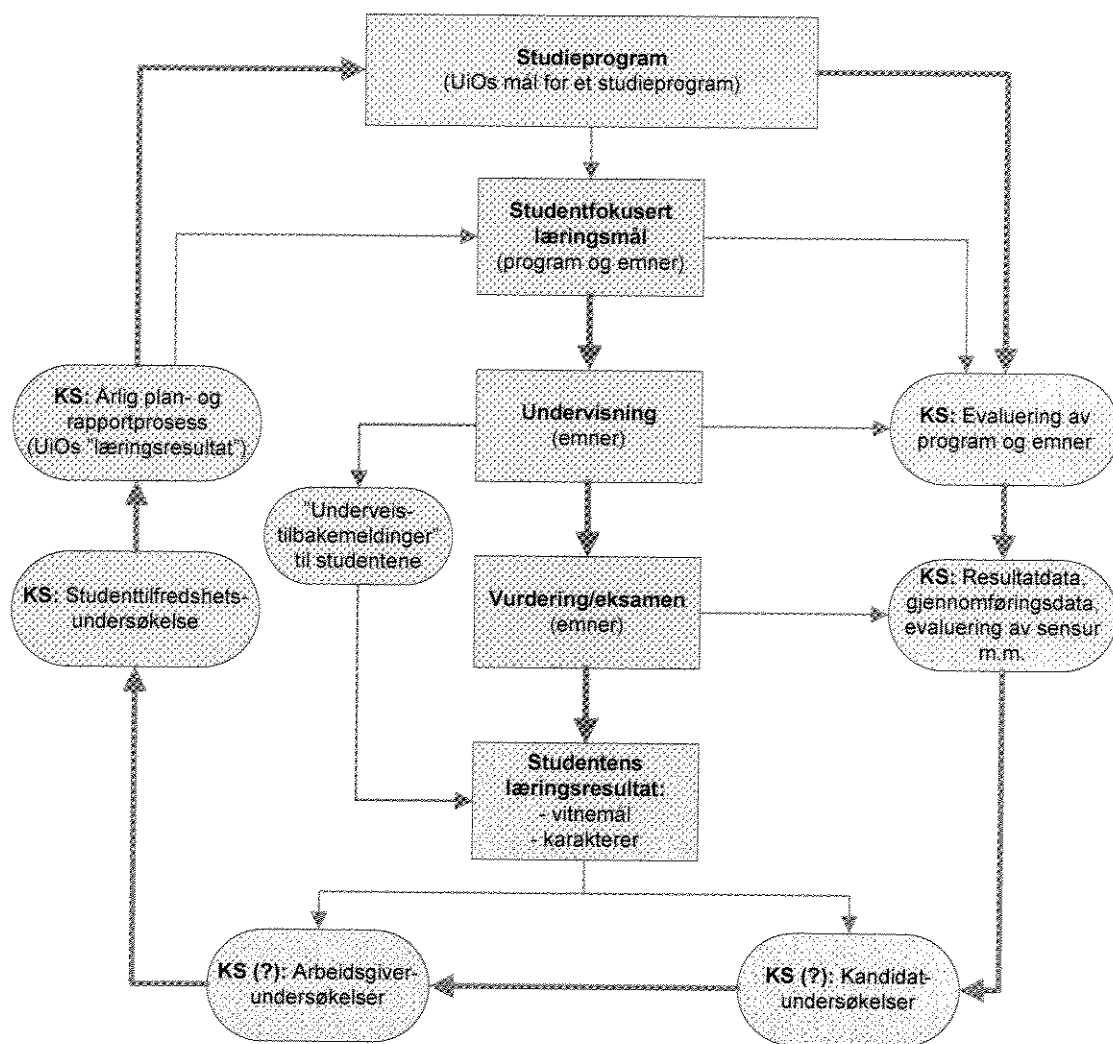
#### Bakgrunn

I nasjonal og europeisk sammenheng er det nå et økt fokus på læringsutbytte og læringsmål i utdanningen. I det som omtales som Stjernørapporten (NOU 2008:3) er det klare signaler om at institusjonene må tilpasse seg arbeidslivets økte krav til kompetanse. I forslaget til Nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner i høyere utdanning er det foreslått felles nasjonale beskrivelser av læringsutbytte (delt inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse). Alle landene i Bologna-prosessen har forpliktet seg til å utarbeide og implementere slike nasjonale rammeverk som er i overensstemmelse med kvalifikasjonsrammeverket for European Higher Education Area innen 2010. NOKUT deltar i en nordisk gruppe som på bakgrunn av en undersøkelse blant institusjonene i de nordiske landene skal lage en rapport vedrørende status for læringsutbytte i Norden (forventet publisert mai 2008). UiO har for inneværende strategiperiode et mål om at vi skal sette kandidatens læringsutbytte og kompetanse i sentrum, herunder at vi skal klargjøre kunnskapsmålene i studieprogrammene og sikre at disse faktisk styrer undervisning og prøving.

#### Hva er læringsutbytte?

Det finnes ingen ensartet bruk av begrepet læringsutbytte, verken nasjonalt eller internasjonalt. Læringsutbytte er knyttet til kvalifikasjoner eller kompetanser, hva en person kan forventes å kunne, forstå eller være i stand til å gjøre etter en læringssekvens. Ofte deles læringsutbytte inn i underkategorier; kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Det er minst to grunner til at det er ønskelig å måle et læringsutbytte:

- a) Mål for hva en samlet studentgruppe lærer seg i løpet av studiet, hvor målet er tilbakemelding til institusjonen i et kvalitetsutviklingsperspektiv. Styringsindikator. Måles gjennom kvalitetssystemet.
- b) Presise målbeskrivelser av hva den enkelte student skal lære, hvor målet er å informere studentene om hva som er forventet av den enkelte, som informasjon overfor nye søkere eller som informasjon til arbeidsgiver. Måles gjennom tilbakemelding til studenten underveis i undervisningen, gjennom karakterer og vitnemål.



De blå ovalene angir det som er / kan bli en del av UiOs Kvalitetssystem for utdanning, og sørger for informasjon om læringsutbytte for studiene generelt med sikte på forbedring av kvaliteten i studiene. Studentenes læringsprosess, angitt i grønne bokser, tar utgangspunkt i den enkeltes læringsutbytte.

Det finnes i dag formulerte tekster under "Hva lærer du?" (learning outcome på engelsk) på både studieprogram og emner ved UiO. Dette trekkes frem som positivt i en rapport fra NIFU STEP<sup>1</sup> om læringsutbytte (et sammendrag av denne rapporten er vedlagt). Det er kun UiO som har klart formulerte læringsmål, fremkommer det i rapporten. Samtidig som det også henvises til ulikheter mellom fagene ved UiO. Bachelor- og masterprogrammet i sosiologi får gode skussmål. Denne ulikheten mellom fag og fakulteter skyldes hvordan det har vært arbeidet med disse tekstene siden innføringen av Kvalitetsreformen. I 2003 ble de papirbaserte studiehandbøkene erstattet av webbaserte programplaner og emnebeskrivelser. Tekstene fra 2003 var for de fleste fakulteter tenkt som informasjon til potensielle og faktiske studenter og de hadde derfor ikke nødvendigvis noen direkte innflytelse på undervisning og vurderingsform i sin tidlige fase.

## Fakultetenes behandling

I 2007 foretok fakultetene en revisjon av sine programplaner etter pålegg fra Universitetsdirektøren. Blant annet er det for alle utdanninger som tilbys ved UiO vedtatt programspeifikke vitnemålstekster som inkluderer beskrivelse av studentenes læringsutbytte, med noen unntak. Denne revisjonen av

<sup>1</sup> Læringsutbytte i høyere utdanning. En drøfting av definisjoner, utviklingstrekk og måleproblemer. Rapport 40/2007 NIFU STEP. Lenke: [http://www.nifustep.no/norsk/publikasjoner/laeringsutbytte\\_i\\_hoeyere\\_utdanning](http://www.nifustep.no/norsk/publikasjoner/laeringsutbytte_i_hoeyere_utdanning)

programplanene var en god mulighet for fakultetene til å foreta en større vurdering av nettopp læringsmål og læringsutbytte. Dette ble gjort på SV-fakultetet, og er sannsynligvis noe av grunnen til at sosiologi trekkes frem som en svært god tekst av NIFU STEP.

Medisin og odontologi reformerte sine profesjonsstudier i 1996, i et felles løft med omlegging av studiestrukturen, undervisning, vurdering og beskrivelse av læringsmål. Prosessen var drevet av et behov for å styrke kvaliteten i studieprogrammet.

Fakultetene avventer en ny skriveteknisk løsning for programplaner på web som skal ferdigstilles i løpet av 2008. Denne løsningen innebærer at programplanen og programpresentasjonen blir et felles dokument. Det er forventet at en slik omlegging vil synliggjøre for de fakultetene som ikke har foretatt større revisjoner, at tekstene fra 2003 kan trenge en gjennomgang. I påvente av ny skriveteknisk løsning er det sentralt å viderefremme at for de fakultetene som har brukt ressurser på en gjennomgang av læringsmål og forventet utbytte i studieprogrammene, og sett dette i sammenheng med undervisning og vurderingsformer, så er det stor enighet om at prosessen har bidratt til økt kvalitet.

### **Innføring av et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk**

Det er utarbeidet et forslag til nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner i høyere utdanning (april 2007), som UiO leverte sitt høringsvar til i november 2007. Det er forventet at Kunnskapsdepartementet vil vedta et rammeverk i løpet av 2008 og sammen med det en plan for implementering. Studiekomiteen vil derfor på et senere tidspunkt i løpet av året bli orientert om utviklingen, samt eventuelt diskutere hvordan UiO skal implementere et slik rammeverk. Det er imidlertid viktig at fakultetene merker seg den korte tidsfristen som ligger implisitt, fordi vi skal ha vedtatt og implementert et slikt rammeverk innen 2010.

### **Seminar for vitenskapelig ansatte 17. april**

Fagområde for universitetspedagogikk vil i samarbeid med Studieavdelingen arrangere et fagseminar 17. april 2008 om læringsutbytte. Målet med seminaret er økt bevissthet rundt læringsutbytte, dreie fokus fra lærerens innsats til studentens faktiske utbytte. Seminaret inkluderer

- gode eksempler på arbeid med læringsmål og læringsutbytte fra UiO,
- arbeid i grupper der deltakerne må vurdere og eventuelt lage læringsutbyttebeskrivelser,
- diskusjon/samtale om forslaget til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk
- presentasjon av NIFU STEP-rapport om Læringsutbytte

Studiekomiteen anbefales å promotere dette seminaret overfor sine vitenskapelig ansatte.



Monica Bakken  
Studiedirektør  
e.f.



Hege B. Pettersen  
Seksjonssjef SST

NIFU STEP, Rapport 40/2007:

## LÆRINGSUTBYTTE I HØYERE UTDANNING En drøfting av definisjoner, utviklingstrekk og måleproblemer

### Kapittel 1: Innledning

Prosjekt KD – NIFU STEP fra 2007: fokus på studentenes læringsutbytte. Drøfte selve **begrepet** læringsutbytte og mulige tilnæringsmåter for å kunne **måle** læringsutbytte.

Et større krav nå om at universiteter og høyskoler må kunne redegjøre for resultater: eksamenskarakterer, avlagte studiepoeng, antall kandidater – hva læres? Hva sitter kandidatene igjen med? Hva og hvordan kan de brukes i samfunnet?

### Kapittel 2: Begrepet læringsutbytte

Ingen ensartet bruk av begrepet (gjelder nasjonalt og internasjonalt)

- a. mål for studentens læring
- b. resultatet av studentens læring som fanges opp gjennom karaktersetning og vurdering

Læringsutbytte er knyttet til kvalifikasjoner eller kompetanser; hva en person med bestemte kvalifikasjoner kan forventes å kunne, forstå eller være i stand til å gjøre. Fokus på studentenes læring framfor det som læres bort.

Deles inn i 2 hovedkategorier: fagspesifikt læringsutbytte og generelle (generiske) ferdigheter.

Vurdering av læringsutbytte har 2 dimensjoner:

1. formålet med vurderingen / målingen?
  - Summative: sluttvurdering med tenke på akkreditering, rangering. Kontroll.
  - Formative: hensikt å gi tilbakemelding til den som er vurdert, mål om forbedring. Utvikling.
2. hvem har nytte av vurderingen / målingen?
  - Eksterne interessenter. Oftest opptatt av det summative
  - Interne interessenter. Oftest opptatt av det formative

Når læringsutbytte sammenliknes på tvers av fag og institusjoner og over tid, brukes oftest kvantitative datakilder til å si noe om det kvalitative. Tilbakemelding til den enkelte student er ikke relevant.

### Kapittel 3: Operasjonalisering og måling av læringsutbytte

Undersøkelser av læringsutbytte over tid krever fikseringspunkter å sammenlikne med fra år til år. Ser på følgende indikatorer:

- karakterer og strykprosent
- studiepoengsproduksjon
- andel gjennomført på normert tid (men sier lite om utbytte)
- studentenes tidsbruk (innsatsfaktor framfor utbytte)

Indikatorerne overfor er egentlig mål på effektivitet og ikke læringsutbytte og bør derfor ikke brukes som det heller. Mulig løsning; bruke flere indikatorer sammen, mest mulig nyansert bilde.

Mest realistiske målemetode; be studenten evaluere selv. Selvrapportert læringsutbytte. Samle data og analysere endringer over tid.

### Kapittel 4: Kvalitet og ansvarlighet

Krav og forventning til institusjonene om at de skal levere god, kvalitativ utdanning. Kvalifikasjonsrammeverk er svaret på problemene som etablerte kvalitetssystemer har når det gjelder læringsutbytte og resultatkvaliteten innen høyere utdanning. Måles læringsutbyttet for å si noe om studentenes faglige utbytte av studiene, eller for å si noe om kvaliteten på institusjonen? Begge. PISA-undersøkelser er typisk for den siste. Sier noe om institusjonens ansvar for læringsutbytte, "accountability" og "value for money". Institusjonen skal kunne stå ansvarlig for og kunne redegjøre for sine resultater.

#### Kapittel 5: Noen internasjonale eksempler

Initiering av et Europeisk kvalifikasjonsrammeverk på Praha-ministermøtet i 2001 var starten for et felles europeisk arbeid for å fremme felles rammeverk. Følgende prosjekter under Bologna-paraplyen ble toneangivende; Dublin descriptors og TUNING prosjektet. Disse to prosjektene var byggesteinene i det felles europeiske kvalifikasjonsrammeverket som ble vedtatt på ministermøtet i Bergen i 2005.

Europa har utviklet nasjonale systemer for kvalitetssikring og akkreditering, et felles rammeverk skal knytte sammen de nasjonale føringene og sikre veien mot et felles europeisk område for høyere utdanning; økt transparens, gjensidig godkjenning/anerkjennelse osv. Flere interessenter; myndigheter og arbeidsgivere.

OECD-prosjektet "Assessing Higher Education Outcome" (PISA for høyere utdanning) skal sammenlikne læringsutbytte på tvers av læresteder. Ferdigstillelse på ministermøte i januar 2008 (Tokyo).

Dilemma; forholdet mellom det fagspesifikke læringsutbyttet og læringsutbyttet som går på tvers av fag (overførbare / generic skills).

#### Kapittel 6: Nasjonale utviklingstrekk

Norge har forpliktet seg til å utarbeide og implementere et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk innen 2010. Forslag fra arbeidsgruppe i 2007. Fortsatt utfordringer tilknyttet innføring av rammeverk, blant annet hvorvidt et rammeverk er det som øker fokus på læringsutbytte i det enkelte studieprogram? Noen nasjonale eksempler på studieprogram som har gjort et arbeid med læringsutbyttebeskrivelser trekkes fram; kun Tromsø og UiO har beskrivelser av læringsutbytte pr. i dag. Og sosiologi ved UiO trekkes fram spesielt som fag med gode beskrivelser. Usikkert hvordan slike lokale beskrivelser vil bli påvirket av et nasjonalt rammeverk. Også spørsmålstegn ved om et nasjonalt rammeverk vil svekke autonomien ved det enkelte lærested.

#### Kapittel 7: Sammenfattende diskusjon

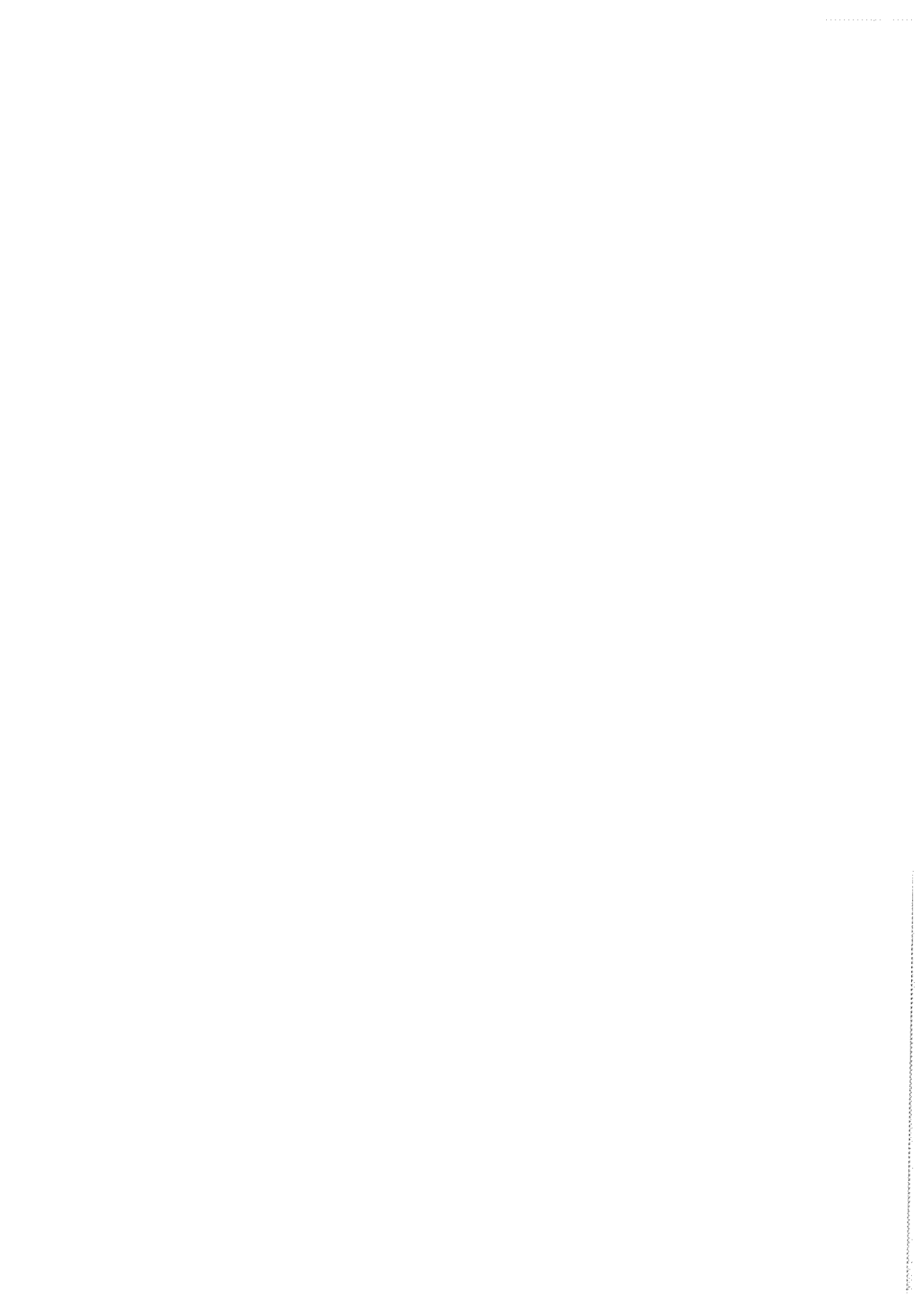
Begrepet "læringsutbytte" (learning outcomes) brukes om to ulike fenomener pr. i dag:

Mål på hva studentene lærer seg i løpet av studiet; faglige kvalifikasjoner + generelle kompetanser (generic skills) hvor målet er en tilbakemelding til institusjonen i et kvalitetsutviklingsperspektiv.  
Styringsindikator.

Presise beskrivelser av hva studenten skal lære, hvor målet er å informere studentene om hva som forventes av den enkelte, som informasjon overfor nye søkere eller som informasjon til arbeidsgiver.

Anbefaler en inndeling av læringsutbytte i læringsmål og læringsresultat.

Et videre arbeid med læringsutbytte i Norge krever grundige evalueringer av hva man ønsker å oppnå, for hvilke formål eventuelle prosesser skal igangsettes og hvilke verktøy det er realistisk å ta i bruk.





Til Universitetets studiekomité  
Fra Universitetsdirektøren

---

Sakstype: O-sak  
Møtesaksnr.: O-sak 5  
Møtenr. 2-08  
Møtedato: 28. februar 2008  
Notatdato:  
Arkivsaksnr.: 06/6048  
Saksbehandler: Anne Marthe Gibbons, STA

---

**SAKSTITTEL:** Prosess faglig prioritering

**Hovedproblemstillinger i saken:**

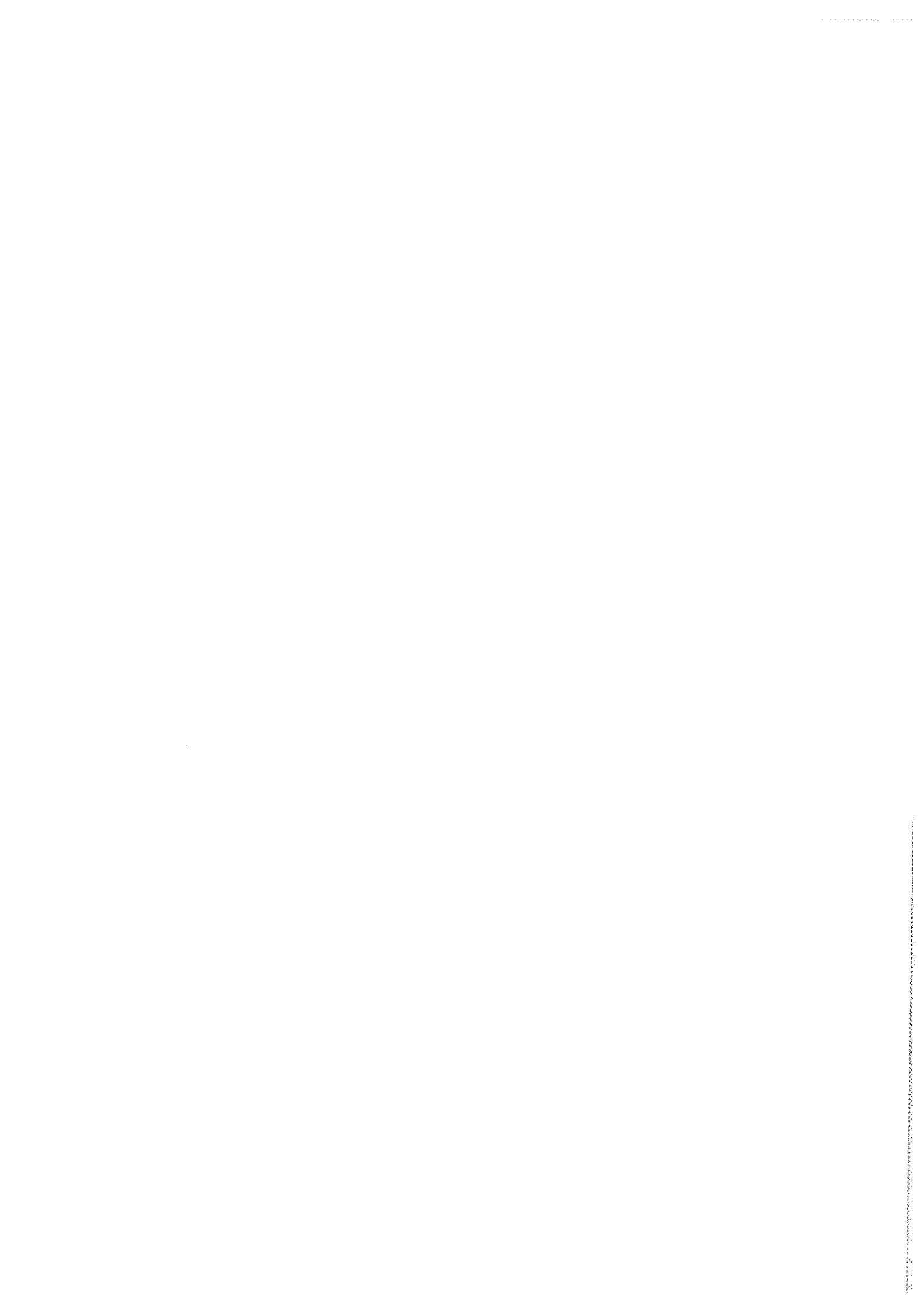
Fase 2 av prosess faglig prioritering går nå inn i slutfasen. Mandag 25. februar har de fleste fakulteter frist for å levere sin tilbakemelding om de analyser og vurderinger som er gjennomført til nå i prosess faglig prioritering og angi sine langsiktige utdanningsprioriteringer. Arbeidsgruppen under Studiekomiteen skal gjennomgå fakultetenes tilbakemeldinger og gi sin vurdering til rektor som vil rådgi universitetsledelsen i dens forberedelse av saken for Universitetsstyret (møtedato 8. april 2008). Studiekomiteens medlemmer vil bli orientert om arbeidsgruppens arbeid i denne fasen per e-post.

Fakultetenes tilbakemeldinger vil være tilgjengelige fra nettsiden for prosess faglig prioritering, fase 2: [http://www.admin.uio.no/prosjekter/profag/fase\\_2.html](http://www.admin.uio.no/prosjekter/profag/fase_2.html)

Det vil også bli orientert om status og videre arbeid når det gjelder samfunnspanelet som skal tilføre eksterne perspektiver på de samlede langsiktige utdanningsprioriteringene.

---







Til Universitetets studiekomité  
Fra Universitetsdirektøren

---

Sakstype:	Diskusjonssak
Møtesaksnr.:	D-sak 1
Møtenr.	2-08
Møtedato:	28.02.2008
Notatdato:	13.02.2008
Arkivsaksnr.:	08/1458
Saksbehandler:	STA / TMSA

---

#### UTDANNINGSPOLITISKE PROBLEMSTILLINGER I STJERNØRAPPORTEN:

##### Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret:

- NOU 2008:3 Sett under ett. Ny struktur i høyere utdanning
- Møte i Universitetsstyret 26.02.2008

##### Hovedproblemstillinger i saken:

Regjeringen oppnevnte 24. mai 2006 et utvalg for å utrede den videre utviklingen innenfor høyere utdanning. Med et tidsperspektiv på 10 – 20 år ble utvalget bedt om å foreslå tiltak for å sikre at strukturen av universiteter og høyskoler bidrar til å møte samfunnets behov og sikrer en god ressursutnyttelse. Utvalget avga sin innstilling (kalt Stjernørapporten) 22. januar, 2008.

I det vedlagte saksnotatet er det spesielt rettet oppmerksomhet om de utdanningspolitiske problemstillingene som reises i rapporten. Det vil si at rapportens fokus på forskning, finansiering og styring er tillagt mindre vekt. Studiekomiteen bes diskutere problemstillingene som fremkommer for å gi sitt innspill til den videre behandlingen av rapporten. UiO tar sikte på å levere en høringsuttalelse til rapporten i løpet av våren.

---

#### PUNKTER TIL DISKUSJON:

- Hva er de helhetlige (nye) utfordringene for UiO som institusjon, og hva er de fakultære?
- Hvilke (nye) muligheter ligger i rapporten for UiO som helhet – og hvilke er de fakultære?
- Skal UiO etablere tettere kontakt og dialog med arbeidslivet – og hvordan skal det eventuelt gjøres?
- Hvordan skal UiO gå frem for å forberede og etablere sentre for fremragende undervisning og hvor mange sentre er en fornuftig målsetting for UiO

---

#### Vedlegg:

Saksnotat

## NOTAT

TIL

### UNIVERSITETETS STUDIEKOMITÉ

#### Utdanningspolitiske problemstillinger i Stjernørappen

##### Problemstillinger i rapporten

Mens andre land konsentrerer de faglige og økonomiske ressursene i større fagmiljøer, går Norge i motsatt vei. Høgskoler ønsker å bli universiteter og forskjellene mellom høyskolene og universitetene er i ferd med å brytes ned. Dagens system fragmenterer forskerutdanningen og konkurransen mellom høyskoler og universiteter skaper små mastermiljøer og økt konkurranse om studentene.

I likhet med de andre nordiske landene har en stor andel av befolkningen i Norge høyere utdanning. Utdanningsnivået er vesentlig høyere i de nordiske landene enn Europa generelt. Til tross for dette er Norge i følge OECD ikke spesielt langt fremme når det gjelder innovasjon.

Norge er inkludert i internasjonale prosesser (for eksempel Bologna-prosessen) som påvirker utdanningspolitikken vår. Våre naboland konsentrerer sine ressurser (sammenslåing av institusjoner og satsing på eliteuniversiteter) for å bli mer konkurransedyktige. Urbaniseringsprosessen forventes å fortsette og arbeidslivets etterspørsel etter kompetent arbeidskraft generelt vil øke. Den teknologiske utviklingen vil være en viktig rammefaktor de neste 10-20 år for studier og utdanning. Det skaper behov for økt satsing på IKT i undervisningen, nye studietilbud og fagområder, samt behov for investeringer i teknologi, vitenskapelig utstyr og laboratorier dersom norsk utdanning skal være på høyden med institusjoner i andre land.

En utvikling der flere høyskoler blir akkreditert som universiteter vil sette den todelte strukturen i Norge under ytterligere press: det er en fare for at høyskolene vil konsentrere mye av sin virksomhet rundt det å bli universitet med det resultat at energien trekkes ut fra bachelornivået og over på master- og doktorgradsnivået.

Fremtidige behov i arbeidsmarkedet (basert på en rapport fra Aetat om utviklingstrekk frem mot 2030):

- produksjon av varer som trenger høyt kvalifisert arbeidskraft (elektriske og optiske produkter, kjemisk industri, petroleum m.m.)
- forretningsmessig tjenesteyting. Viktigste utdanningsgrupper: ingeniører, økonomer, samfunnsvitere, humanister it-utdannede m.m.
- generelt behov for ingeniører, siv.ing., og ikt-personell
- høy gj.snittsalder blant lærere og satsing på barnehager, fører til økt behov for nyansatte
- undersøkelser viser at økonomer og samfunnsvitere kommer raskt ut i jobb, mens blant humanister er ledigheten høyere

- vekst i helse- og omsorgssektoren

Et sentralt spørsmål er om ungdom vil velge yrkene som samfunnet har behov for (eksempel med dagens behov for realfag og teknologi, mens det er lav søkning til slike utdanninger).

### **Utvalgets forslag til løsninger**

#### a. Bedre kontakten mellom høyere utdanning og næringsliv

Det bør foregå en kontinuerlig diskusjon mellom institusjonene og næringslivet i forhold til faglig utvikling. Samarbeidet må bli mer forpliktende enn i dag og nedfelles i institusjonens kvalitetssikringssystem ved at det utvikles relevante indikatorer og operasjonelle og målbare målsettinger på området.

#### b. Skape en bedre forståelse av vitenskapens egenart

Institusjonene bør vurdere konkret om ex.phil og ex.fac fyller den rollen som emnene er tiltenkt når det gjelder å skape en felles forståelse for vitenskapens egenart. Det er også viktig at etikk og refleksjon over etiske dilemmaer har den nødvendige plass innen høyere utdanning. Dette er særlig viktig for profesjonsutdanningene.

#### c. Hindre faglig oppsplitting

Det er viktig at oppdelingen i små moduler og hensynet til studentenes valgfrihet ikke går på bekostning av faglig oppsplitting og mindre faglig helhet

#### d. Tverrfaglig samarbeid

Et tverrfaglig samarbeid krever en multidisiplinær dialog og forutsetter god kommunikasjon og egnede fora for samarbeid

#### e. Et modernisert dannelsesbegrep

Det må være sentralt ved utvikling av fag og studier en bevissthet om at disse skal bidra til nasjonens økonomiske utvikling og møte med nye, globale utfordringer.

#### f. Økt satsing på IKT i undervisningen

Studiene bør tilrettelegges ytterligere slik at det satses mer på å gi studentene IKT-kompetanse gjennom studiene, i tillegg bør nye studietilbud utvikles slik at institusjonene kan imøtekomme arbeidsmarkedets krav til slik kompetanse. Behov for investeringer i teknologi, vitenskapelig utstyr og laboratorier dersom norsk utdanning skal være på høyden med institusjoner i andre land.

#### g. Dimensjonering og klarere ansvarsdeling nasjonalt vedrørende små fag

Studentenes etterspørsel skal fortsatt være styrende for den samlede kapasiteten studieplasser. Foreslår at departementet tar initiativ til en klarere ansvarsdeling mellom universitetene når det gjelder små fag. Viser til Nasjonal strategi for humanistisk forskning hvor det foreslås at det gjennomføres en kartlegging av de små fagene innen humaniora og at det utarbeides en nasjonal plan for fordeling av fag. Anbefaler dette som et mønster for de øvrige fagområdene. Departementet bør medvirke til slik deling gjennom fordeling av strategiske midler og på sikt gjennom finansieringssystemet (avtaler).

#### h. Nasjonale rammeplaner må fjernes

Anbefaler at nasjonale rammeplaner bør fjernes, fordi de hindrer institusjonell autonomi og således bryter med kvalitetsreformens intensjon. I tillegg kritisk til om en rammeplan faktisk sikrer kvalitet. Dette bør sees i sammenheng med innføring av et nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner i høyere utdanning. Litt usikkert hva utvalget egentlig mener her, fordi dette tilsynelatende går på tvers av Bolognaprosessen, hvor nettopp rammeplaner ansees som spesielt viktig (European Qualification framework).

#### i. Etablering av Senter for fremragende undervisning

Komiteen anbefaler at det opprettes sentre for fremragende undervisning etter samme modell som senter for fremragende forskning og med kriterier mye basert på dagens Utdanningskvalitetspris som forvaltes av NOKUT. Formålet er å rette oppmerksomhet mot kvalitet i undervisningen og signalisere at undervisning og forskning er sidestilte oppgaver.

- 50-100 millioner årlig over femårsperiode, 10-20 sentre nasjonalt
- NOKUT forvalter sentertildeling (komité; internasjonale eksperter med)
- Kriterier som; høyt faglig nivå, sammenheng mellom forskning og undervisning, pedagogisk tilrettelegging med fokus på læringsutbytte, samarbeid med næringsliv, studenttilfredshet, samarbeid med andre miljøer, formidling og overføringsverdi

#### j. Institusjonene må forske på seg selv i større grad

Anbefaler at Kunnskapsdepartementet tar initiativ til studier som vil føre til et bedre kunnskapsgrunnlag om konkrete effekter av samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, blant annet for å målrette samarbeidsaktiviteter på en bedre måte enn i dag. Det anbefales også at institusjonene må forske mer på egen virksomhet enn i dag, og at det settes av midler til dette.

#### k. Internasjonalisering i studiene må styrkes

Utvalget anbefaler at bevilgninger til internasjonalisering av studiene styrkes, og at det arbeides med å bedre statistikkgrunnlaget for internasjonaliseringsfektet. I tillegg at avtalene med partnerinstitusjonene blir mer enn kun studentmobilitet, men inkluderer mer samarbeid og partnerskap. Varslet stortingsmelding om internasjonalisering høsten 2008.

#### l. Øke andelen med etniske minoriteter i høyere utdanning

Utvalget mener det er behov for en mer aktiv rolle for å øke rekruttering, bedre gjennomstrømming og lette overgangen til arbeidsliv for etniske minoriteter. Foreslår en rekke tiltak, blant annet at institusjonene skal utforme en handlingsplan for etnisk likestilling og integrering, kvoteordninger for opptak, gjennomgang av studieplaner med sikte på å avspeile etno- eller eurosentrisk dominans m.m.

#### m. Bedre tilgangen til høyere utdanning for funksjonshemmede studenter

Studielitteratur må tilgjengeliggjøres og lydopptak av forelesninger må være tillatt. Egen rapport om forholdene for funksjonshemmede til styret årlig.

### **Vurdering**

Det er viktig å være klar over at problemstillingene og forslagene til løsninger fra utvalget gjelder på nasjonalt nivå. UiO har allerede igangsatte prosesser på flere av områdene, her nevnes noen:

- I 2007 ga UiO ut en *Veileder for ansatte Universell utforming av læringsmiljøet ved UiO*. En oppfølging av veilederen kommer i Kvalitetsrapporten for 2007 som leveres styret i juni.
- Mangfold i Fokus i Akademia (MiFA) har gått fra å være et prosjekt, til å bli en del av UiOs daglige drift. MiFA jobber for: å øke antallet studenter med minoritetsbakgrunn ved UiO, legge til rette for et flerkulturelt studiemiljø og få flere minoritetsstudenter ut i arbeidslivet.
- I løpet av høsten 2008 vil det bli utformet en handlingsplan for internasjonalisering ved UiO. Denne vil bli diskutert i studiekomiteen.
- Prosess for faglig prioritering og porteføljeanalysen vil sannsynligvis gi viktige innspill rundt dimensjonering og fremtidig satsing og utvikling av studieporteføljen ved UiO.

For noen av forslagene fra utvalget er det imidlertid mer usikkert om UiO har en strategi, eller om vi har satt av tilstrekkelig med ressurser:

- Økt satsing på IKT i utdanningen. UiO har nettopp avsluttet sitt prosjekt med satsing på Fleksibel læring og et videre fokus på fleksible læringsformer skal videreføres integrert i ordinær virksomhet. UiOs videre satsing på fleksibel læring vil bli diskutert i studiekomiteen i løpet av våren 2008.
- Knytte tettere bånd mellom utvikling av studieporteføljen og arbeidslivet. I dag brukes en ekstern representant i periodisk programevaluering (krav), og det sitter eksterne representanter i fakultetsstyrene som behandler opprettelse av studietilbud. Det er imidlertid ikke et krav til uttalelse eller vurdering fra potensielle arbeidsgivere ved opprettelse av nye studietilbud. Studiekomiteen har et særlig ansvar for UiOs studieportefølje, men her sitter ingen ekstern representant.
- Sentre for fremragende undervisning til UiO. UiO har vunnet NOKUTs utdanningskvalitetspris flere år på rad. Det er selvsagt at dersom sentre for fremragende undervisning skal etableres, så skal et visst antall av sentrene etableres ved UiO.
- Regjeringen arbeider også med en stortingsmelding om innovasjonspolitik som skal legges fram for Stortinget i løpet av 2008. Meldingen skal bidra til at målsettingen i Soria Moria-erklæringen om at Norge skal bli en av de ledende, innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden innenfor de områder hvor vi har fortrinn oppfylles. Temaer vil bl.a. være forskning og utvikling, entreprenørskap, patentpolitikk, utdanning og kompetanse, innovasjon i offentlig sektor og nasjonale strategier på utvalgte områder.

### Videre prosess for Stjernørapporten ved UiO


UiO skal avgi et høringsvar til rapporten 7. mai 2008. I tiden fram til dette vil rapporten bli behandlet i Universitetsstyret og dekanmøter. Det er nedsatt en arbeidsgruppe under ledelse av viserektor Inga Bostad, som vil arbeide fram et forslag til høringsvar samt vurdere hvilke strategiske valg som UiO bør foreta i forhold til diskusjonene og problemstillingene som Stjernørapporten legger opp til. Forslag til høringsvar fra UiO vil bli sendt ut til fakultetene på høring.


Det vises for øvrig til Universitetsstyrets behandling av Stjernørapporten 26.02.2008, der det blant annet fremgår en plan for behandling av rapporten og medlemmer i arbeidsgruppen.

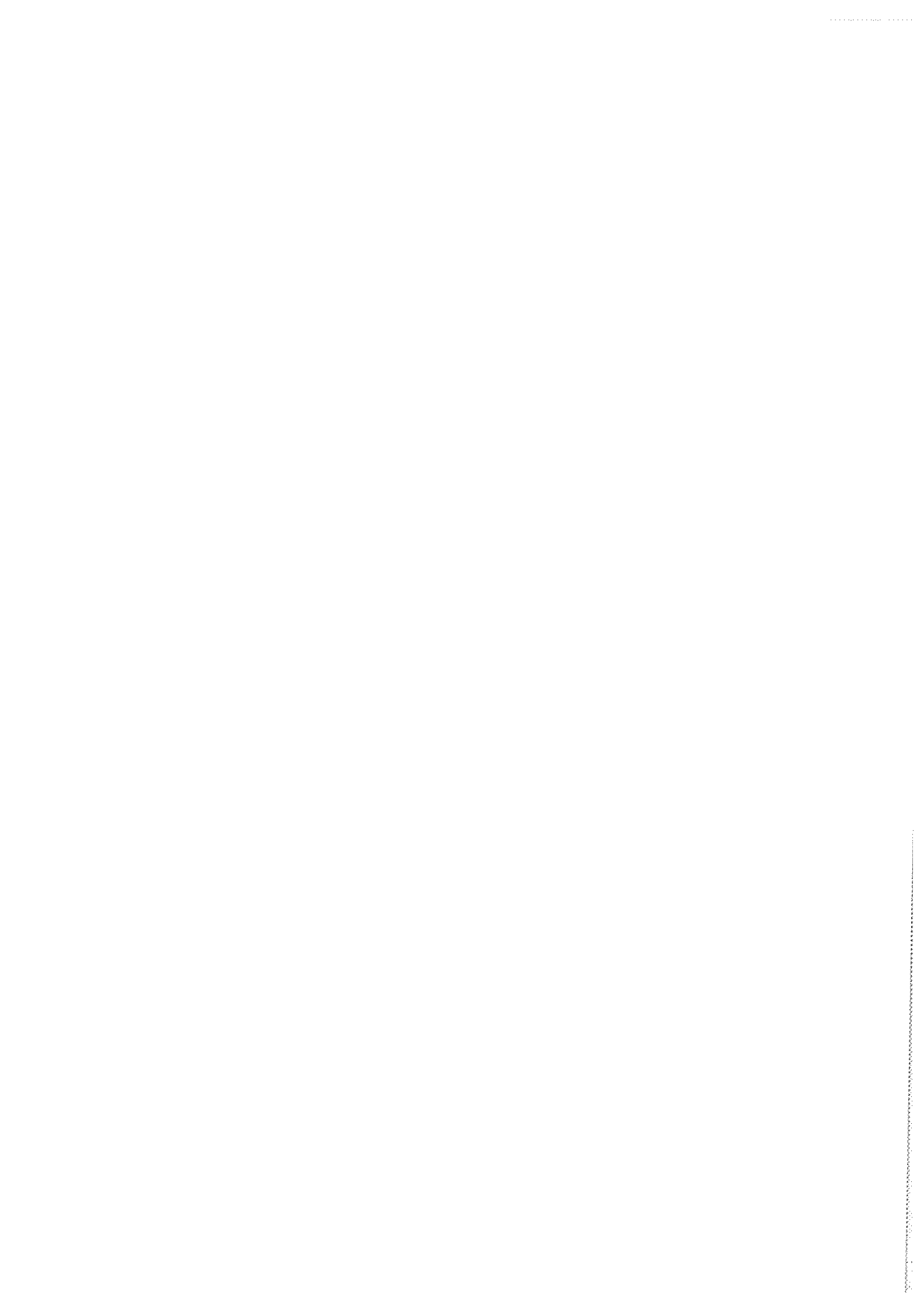
### Punkter til diskusjon

Det er imidlertid viktig at også Studiekomiteen foretar en diskusjon om innholdet i rapporten, særlig med fokus på utdanningspolitiske problemstillinger som fremkommer. Noen av problemstillingene kan tenkes løst på institusjonsnivå, mens andre må løses fakultært. Komiteen bes derfor diskutere:

- Hva er de helhetlige (nye) utfordringene for UiO som institusjon, og hva er de fakultære?
- Hvilke (nye) muligheter ligger i rapporten for UiO som helhet – og hvilke er de fakultære?
- Skal UiO etablere tettere kontakt og dialog med arbeidslivet – og hvordan skal det eventuelt gjøres?
- Hvordan skal UiO gå frem for å forberede og etablere sentre for fremragende undervisning og hvor mange sentre er en fornuftig målsetting for UiO?

  
 Monica Bakken  
 Studiedirektør  
 e.f.

  
 Hege B. Pettersen  
 Seksjonssjef SST



Sakstype: Diskusjonssak  
Saksnr. .... D-sak 2  
Møte nr.: ..... 2-08  
Møtedato: 28.02.2008  
Notatdato : 13.02.2008  
A-saksnr.: 05./1644  
Saksbehandler: STA/ABA

## NOTAT

TIL

### UNIVERSITETETS STUDIEKOMITE

#### Videreutvikling av UiO Alumnus

##### Innledning

Universitetsstyret vedtok i juni 2004 at UiO skulle igangsette en sentral satsing på alumnusvirksomhet. I 2005 ble en nettbasert løsning kjøpt inn for å organisere alumnusvirksomheten ved UiO, og denne ble tatt i bruk samme år. I dag består UiO Alumnus av 20 alumnusforeninger ved 6 av fakultetene, i tillegg til Sommerskolen (ISS). Alle foreningene benytter den nettbaserte løsningen. Ved utgangen av 2007 hadde UiO Alumnus 4 600 medlemmer, og medlemsveksten er på ca. 100 alumnus i måneden. Universitetet feirer sitt 200 års jubileum i 2011. I forbindelse med den sentrale satsingen på alumnusvirksomhet ved UiO ble det anbefalt at 2011 settes som en langsiktig milepæl med en målsetting om en livskraftig alumnusvirksomhet til glede for både universitetet, tidligere studenter og arbeids- og samfunnsnivå.

##### Mål

I Strategisk plan 2005-2009 er alumnusvirksomhet nevnt under:

*U2 Videreføre arbeidet for et bedre læringsmiljø dialog og samarbeid.*

-UiO skal legge til rette for og støtte opp om frivillig studentaktivitet og følge opp tidligere kandidater gjennom egne alumnustiltak.

*U5 Videreutvikle utdanningstilbudet gjennom dialog og samarbeid.*

- UiO vil mer aktivt og systematisk hente inn og nyttiggjøre seg ideer og innspill utenfra – fra arbeidsliv, tidligere kandidater (alumnus) og andre læresteder som er anerkjent for høy studiekvalitet.

I forarbeidet til UiOs vedtak om satsning på alumnusvirksomhet<sup>1</sup> la arbeidsgruppen vekt på at alumnusvirksomheten på sikt burde resultere i:

- Økt forskningsformidling: Gjennom UiO Alumnus kan man nå et velkvalifisert publikum som har interesse av nyheter som kanskje ikke vekker interessen hos massemediene. Alumnene er på denne måten viktig i forhold til å synliggjøre virksomhet ved UiO som ellers ikke vil bli lagt merke til.
- Studentrekruttering: Alumnenes kunnskap om, og opplevelse av, UiO gjør dem til våre beste ambassadører.
- Større virksomhet innen etter- og videreutdanning (EVU): Alumnene er interessante både som brukere av EVU- tjenester og i forhold til tilbakemelding om interessante undervisningsområder.

<sup>1</sup> Innstillingen fra arbeidsgruppen Sentral satsing på alumnusvirksomhet ved UiO, datert 25.05.2004



UiO har som målsetning å holde kontakt med tidligere studenter (alumni). En gjennomgang av medlemsregisteret bekrefter at studenter fra UiO arbeider innenfor svært ulike yrkesgrupper og har ulike posisjoner innenfor samfunnet. UiO har som mål å hente inn og nyttiggjøre seg av tidligere studenters erfaringer for å videreutvikle studietilbudet ved UiO. Dette kan gjøres på flere måter. Alumni kan for eksempel trekkes inn som ressurspersoner i arbeidet med å definere læringsutbytte på et program eller emne, og de kan inviteres til å vurdere arbeidslivsrelevans i studiene. De kan også benyttes til å informere studenter om muligheter på arbeidsmarkedet.

UiO Alumnus kan være et godt verktøy for å sikre relevans i studiene, for å øke samfunnskontakten og i forhold til UiOs omdømmebygging. For å få dette til er det viktig at alumnene mottar informasjon jevnlig, og at denne informasjonen oppfattes som relevant og er av høy kvalitet.

#### Status

UiO Alumnus har per i dag tre administrative nivåer: UiO Alumnus sentralt, lokalt forankrede foreninger og undergrupper av disse foreningene. Denne organiseringen ble valgt fordi de lokale enhetene har nærhet til både fag og studenter, noe som er avgjørende for å sikre god kvalitet på tilbudet. UiO har foreninger på institusjons-, fakultets-, institutts- og fagområdenivå. Noen foreninger følger organisasjonsstrukturen, mens andre er organisert i forhold til studieprogram. Enkelte foreninger er helt og holdent drevet av alumnene, andre som et samarbeid mellom alumnene og enheten, og til sist er det foreninger som driftes av enheten alene. Alle foreninger er pålagt å ha et styre.

Oppstart og drift av foreningene er basert på engasjement og aktivitet ved de lokale enheter. UiO Alumnus rommer i dag foreninger med ulike satsingsområder, ulikt ambisjonsnivå og stor variasjon i aktiviteter - fra liten aktivitet til månedlige alumnussamlinger.

Universitetsdirektøren ønsker å sikre kvaliteten og kontinuiteten i alumnusvirksomheten samt å gjøre UiO alumnus institusjonsomfattende. I utkast til statusrapport for UiO Alumnus er det påpekt følgende "For å utvikle videre det potensialet som ligger i Alumnus, vil en viktig arbeidsoppgave framover være å forankre alumnussatsingen bedre i det daglige arbeidet, både lokalt og sentralt ved UiO."<sup>2</sup>

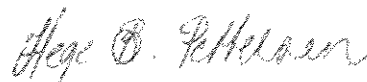
#### Spørsmål til diskusjon

Alumnus finnes ikke på alle fakulteter og det er store forskjeller i organiseringen og aktivitetsnivået mellom fakulteter og fagmiljøer. Studiekomiteen bes diskutere følgende:

- Hvordan sikre nytten i forhold til målsetninger om formidling, arbeidslivsrelevans i studiene, samfunnskontakt og EVU?
- Hvordan sikre at UiO alumnus blir en del av den ordinære virksomheten og ikke en aktivitet som kommer "i tillegg til" andre oppgaver?
- Hvordan kan vi nå målsetningen om å dekke alle fakulteter og institutter innen Jubileet 2011?



Monica Bakken  
Studiedirektør  
e.f.



Hege B. Pettersen  
Seksjonssjef

<sup>2</sup> Utkast til statusrapport til Universitetsstyret (Saksnr. 05/1644)



Til: Universitetsstyret

Studieavdelingen  
Seksjon for studieadministrative tjenester  
Postboks 1072 Blindern  
0316 OSLO  
Telefon: 22 85 50 50  
Telefaks: 22 85 44 59  
E-post: [postmottak@admin.uio.no](mailto:postmottak@admin.uio.no)  
Nettadresse: <http://www.admin.uio.no/sta/>

Saksbehandler: LAR

Dato: 01.02.08 Saksnr.: 05/1644 Sakseier:

## Utkast statusrapport for UiO Alumnus

### Bakgrunn

UiO nedsatte i 2004 en arbeidsgruppe for å utrede mulighetene for å etablere alumnusvirksomhet ved UiO<sup>1</sup>. Universitetsstyret vedtok i juni 2004 at UiO skulle igangsette en sentral satsing på alumnusvirksomhet i 2005. I vedtakssak om opprettelse av UiO Alumnus ber universitetsstyret om en kort statusrapport for virksomheten. Denne statusrapporten tar utgangspunkt i innstillingen til arbeidsgruppen (rapport datert 25.5.2004) og vedtaket om opprettelse av UiO Alumnus (V-sak 12 Saksnr. 02/10948). Videre er alumnus nevnt som et viktig virkemiddel for å videreutvikle utdanningstilbudet ved UiO (Strategisk plan 2005-2009, delmål U5).

Statusrapporten er en gjennomgang av måloppnåelse for UiO Alumnus, virksomhetsorganiseringen og aktiviteten i nettverkene sett opp mot de opprinnelige ambisjonene.

### Måloppnåelse for UiO Alumnus

Universitetet i Oslo kjøpte i 2005 inn en nettverksplattform for å organisere alumnusvirksomheten ved UiO. Plattformen danner kjernen i å knytte livslange bånd til uteksaminerte og studenter. Ved hjelp av en nettbasert løsning kan universitetet og uteksaminerte studenter kommunisere med hverandre i tillegg til at tidligere studenter kan kommunisere seg imellom. I tråd med styrevedtaket ble det valgt en ekstern leverandør, det svenske Mira Network AB. Studieavdelingen har systemansvar for plattformen. Samarbeidet med Mira Network har fungert godt. De leverer en spesialtilpasset versjon av deres standardtilbud. Dette innebærer at UiO kontinuerlig videreutvikler plattformen i samarbeid med MIRA.

Oppstart av de første nettverkene ble gjennomført vårsemesteret 2005. Ved opprettelsen ble det anbefalt at UiO Alumnus organisatorisk skulle knyttes opp mot den enheten som har ansvar for samfunnskontakt. Siden dette ikke var endelig avklart i 2005, ble det opprettet en stilling som alumnuskoordinator i Studie- og forskningsavdelingen (senere Studieavdelingen). Koordineringsansvaret for samfunnskontakt har siden blitt plassert i Informasjonsavdelingen, uten at det har ført til endringer i plasseringen av UiO Alumnus.

Det ble i 2005 opprettet et Alumnusråd (Notat saksnr: 05/1644). Alumnusrådet har ni medlemmer<sup>2</sup>. Alumnusrådet har ikke fungert optimalt, blant annet fordi det har vært vanskelig å få samlet rådet til møter<sup>3</sup>.

<sup>1</sup> Arbeidsgruppen bestod av representanter fra fagmiljøene, Karrieresenteret, USIT, UNIVETT og eksternes rådgivere. Se side 30 i rapporten fra 25.05.07 for detaljer.

<sup>2</sup> Ann Elin Brattebø Andersen (Seksjonsleder Informasjonsavdelingen), Monica Bakken (Studiedirektør), Kristin Bech (ILOS), Vidar Grøtta (Daglig leder Karrieresenteret), Tore Hansen (Professor ISV), Gunnar Nicolaysen (Professor MED), Boas Krøgh Nielsen (Alumnuskoordinator 2004-2005), Kristine Nøklestad (Prosjektleder Observer), Sigrun Vågeng (Direktør NHO).

<sup>3</sup> Rådet har kun møttes to ganger og har i liten grad vært involvert i utviklingen av virksomheten.

## Studieavdelingen

Intensjonen ved opprettelsen av UiO Alumnus var at alle masterprogram skulle ha et alumnusnettverk innen 2007. Ved utgangen av 2007 er det 20 alumnusnettverk ved seks av fakultetene, i tillegg til Sommerskolen. (se vedlegg 1). Det ble ved oppstarten av UiO Alumnus opprettet et nettverk som er åpent for alle som har avlagt en grad ved UiO, *UiO andre fag*. Dette nettverket er ikke knyttet til et studieprogram, men administreres sentralt. Det innebærer at alle uteksaminerte masterstudenter har mulighet for å bli med i et alumnusnettverk, men det gjenstår fortsatt en del arbeid dersom UiO skal nå målsetningen om at det skal være et alumnustilbud knyttet til alle studieprogrammer ved UiO.

**Virksomhetsorganisering****Organisasjon**

UiO Alumnus har per i dag tre administrative nivåer, UiO Alumnus sentralt, nettverk og undergrupper av nettverkene (se vedlegg 1). Arbeidsgruppen anbefalte en deling mellom en sentral koordineringsenhet og lokale nettverk. Nettverkene er lokalt forankrede alumnusforeninger. UiO har nettverk på institusjons-, fakultet-, institutt- og fagområdenivå. Noen nettverk følger organisasjonsstrukturen, mens andre er organisert i forhold til studieprogram.

Alle nettverkene er underlagt en felles plattform og profil. De er organisert i den samme databasen for å sikre en sterk integrasjon på tvers av de enkelte nettverk<sup>4</sup>. Hvert alumnusnettverk er pålagt å ha et styre.

**Nettverksvekst**

Oppstart og drift av nettverkene er basert på engasjement og aktivitet i lokale enheter. Per dags dato får UiO Alumnus mange henvendelser fra fagmiljøer som ønsker å starte alumnusforening. Dette er i tråd med målsetningen. Da UiO Alumnus hadde anskaffet plattformen fra Mira Network, ble eksisterende alumnusforeninger på UiO invitert til å bli med. Det resulterte i at seks foreninger ble importert til UiO Alumnus<sup>5</sup>. Kontrakten med Mira Network gir UiO mulighet til å starte fem nettverk i semesteret. Denne kontraktmessige begrensningen gjør det vanskelig å nå den opprinnelige målsetningen om nettverk ved alle enheter ved utgangen av 2007.

**Kostnader og ressurser**

Det ble i forslag til styrevedtak foreslått en 100 prosent stilling og et årlig budsjett på 1 mill. kr. Styret mente ambisjonsnivået som arbeidsgruppen foreslo var for høyt og besluttet å sette av mindre ressurser til satsingen. Det ble i 2005 budsjettet med 700 000 kr og engasjert en koordinator i 50 prosent stilling. I 2006 ble budsjettet økt til 1 mill kr og stillingen utvidet til 100 prosent. Budsjettet dekker kostnadene til plattformen (lisenser og konsulentbistand) og økonomisk støtte til arrangementer mm.

**Aktivitet i nettverkene**

Aktivitet kan i hovedsak deles i tre hovedkategorier: medlemsaktivitet, publiseringsaktivitet og arrangementsaktivitet.

**Medlemmer**

Det har vært en jevn vekst av medlemmer siden oppstarten. Etter importen ved oppstart hadde UiO Alumnus en database på ca 1 500 personer. Siden den tid har flere nettverk kommet til og teller pr 1. november 2007 4 456 medlemmer totalt. Medlemsveksten har i 2007 vært på ca 100 personer i måneden.

<sup>4</sup> Som medlem i ett nettverk kan man ha kontakt med medlemmer i andre nettverk gjennom den samme portalen.

<sup>5</sup> Det var foreninger som ikke ønsket å være med. Gründerskolen alumni ønsket sterkere fleksibilitet enn det plattformen åpner for, og valgte å stå utenfor UiO Alumnus. Det finnes også andre typer foreninger ved UiO som har en form for kontakt med uteksaminerte, f.eks Aktuarforeningen.

Det innebærer i snitt 219 medlemmer per nettverk, men det er store forskjeller i nettverkens størrelse og deres potensial for vekst.<sup>6</sup>

#### **Innlogging og kontaktforspørsler**

UiO Alumnus fører oversikt over innloggingsfrekvens og antallet kontakter alumnene har i nettverket. Det er vekst i antallet innlogginger (Se vedlegg 2 for detaljer).

Systemet åpner for at man kan knytte kontakt med andre alumner. Tall for 2006 og 2007 viser en økning i kontaktforspørsler og indikerer at det er økende aktivitet på dette feltet.

#### **Nyheter og oppslag**

Publisering av nyheter og oppslag på de ulike foreningenes nettsider er en viktig del av aktiviteten som foregår i UiO Alumnus nettverk. Alle nettverkene har nyhetslister og oppslagstavler. Alumnene tilbys også gratis abonnement på Apollon og Uniform<sup>7</sup>.

#### **Arrangementer**

Det holdes flere ulike arrangementer årlig. Disse holdes av det enkelte nettverk og i enkelte tilfeller i samarbeid med UiO Alumnus. Arrangementene spenner fra fagkvelder og ekskursjoner til gallamiddager og pubsamlinger. Aktivitetsnivået er ujevnt. Noen nettverk har aktiviteter månedlig, men det er også nettverk som ikke har noen aktiviteter.

#### **Oppsummering og utfordringer videre**

UiO Alumnus er i dag en levedyktig organisasjon som følger de føringer som ble vedtatt av universitetsstyret. Det er aktivitet og vekst som danner grunnlaget for en videre satsning.

For å utvikle videre det potensialet som ligger i Alumnus, vil en viktig arbeidsoppgave framover være å forankre alumnussatsingen bedre i det daglige arbeidet, både lokalt og sentralt ved UiO.

Monica Bakken  
Studiedirektør

Hege Bolstad Pettersen  
Seksjonssjef SST

Vedlegg:

- Organisasjonskart
- oversikt over innlogging og kontakter i nettverket

Lars Reitan, førstekonsulent  
Tlf: 228558295, e-post: lars.reitan@admin.uio.no

<sup>6</sup> Største nettverk er IFI med 1368 medlemmer. Minste nettverk er IFIKK med 26 medlemmer.

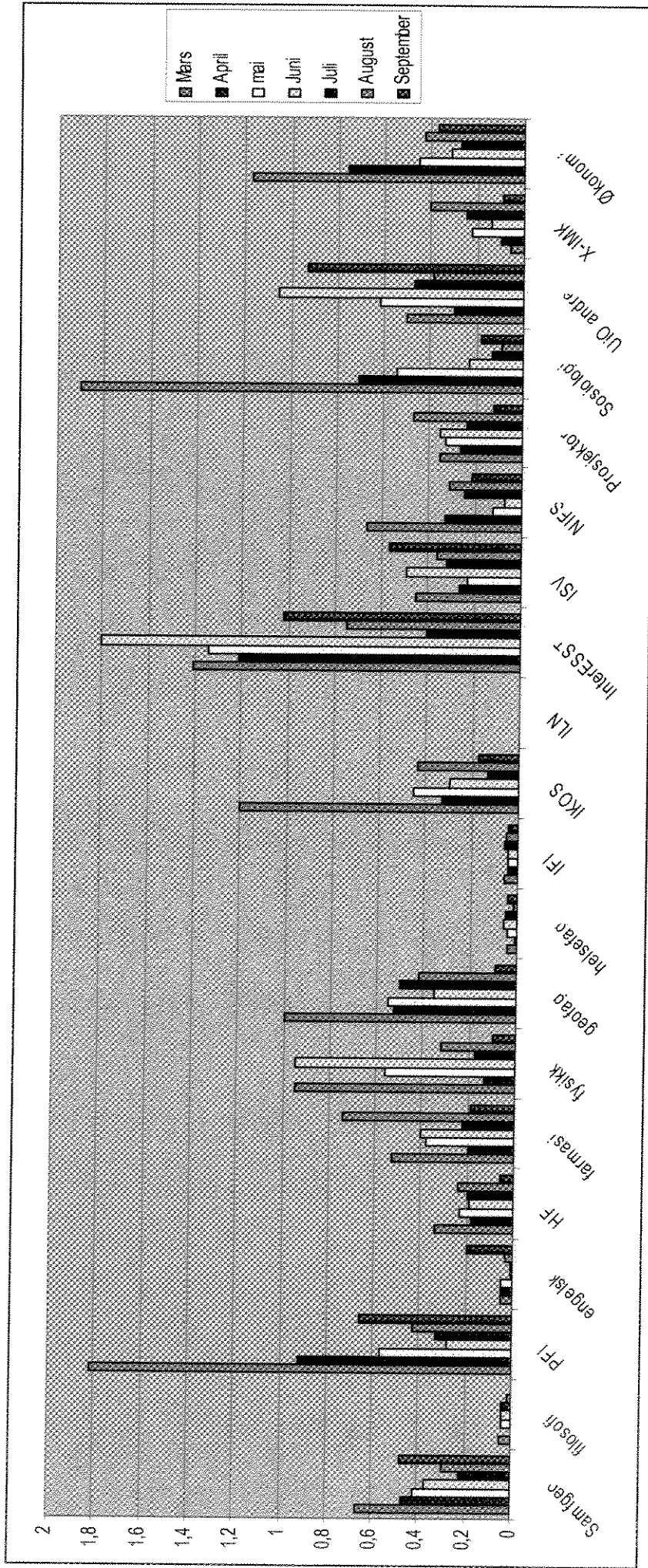
<sup>7</sup> Det er i dag 1105 abonnenter på Apollon og 441 abonnenter på Uniform.



## Vedlegg 2

### Innloggingsfrekvens

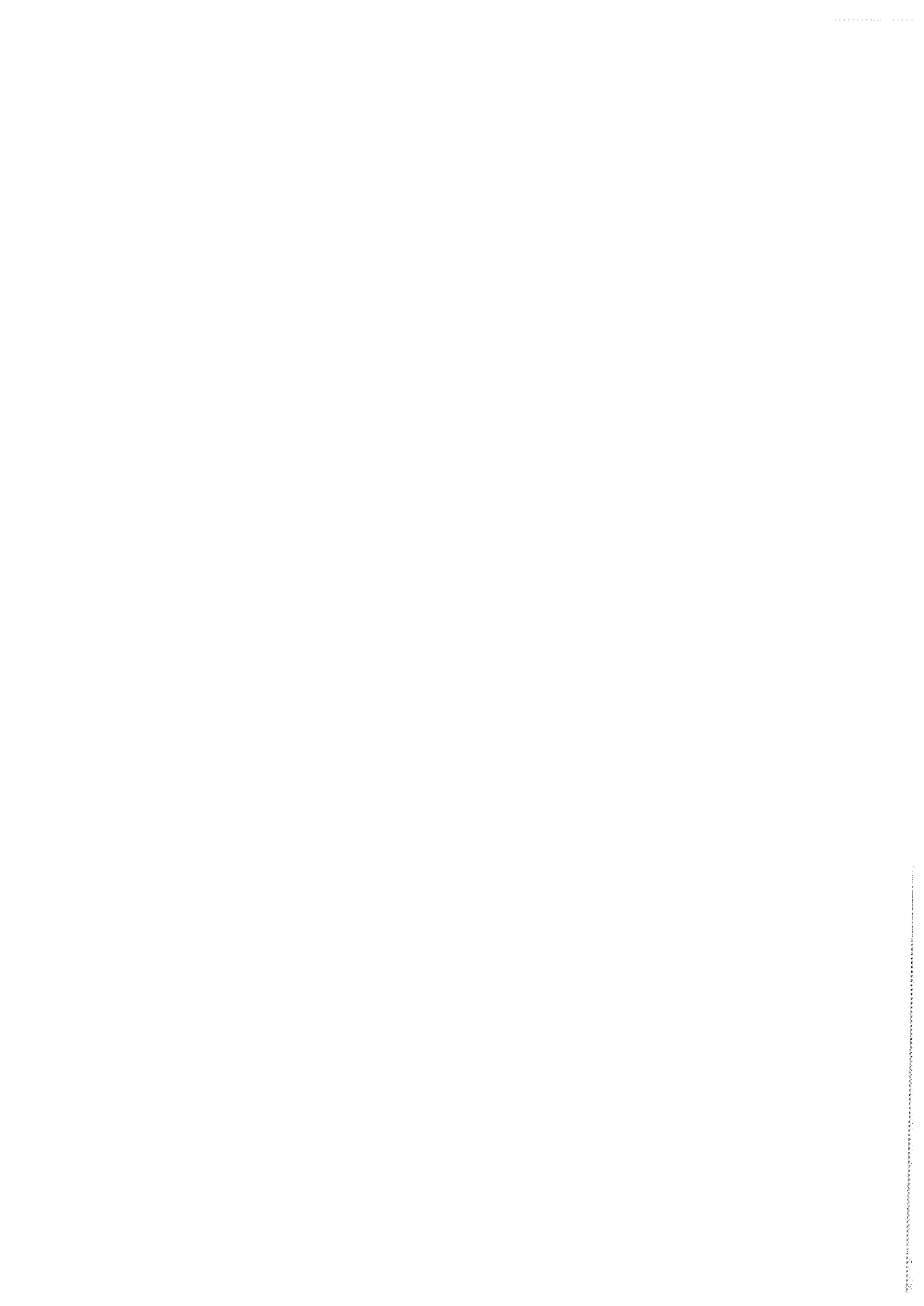
Oversikt over relativ innlogging i nettverket. Hver måned logges antall innlogginger i hvert enkelt nettverk, og dette deles på antallet medlemmer for å få antallet innlogger per medlem i de enkelte nettverk. Et tall på 1,0 indikerer en innlogging per medlem i nettverket



## Kontakter

Tabellen under viser utviklingen i kontakter mellom medlemmene i 2006 og 2007. Målinger er foretatt 3/11-06 og 12/8-07. Tallene viser en økning i antallet kontakter. Antallet øker mer enn antallet medlemmer, så det er grunn til å anta at medlemmene responderer positivt på oppfordringer til å knytte kontakter. Ni av tyve foreninger har mer enn en kontakt per medlem, og to har mer enn tre per medlem. Dette indikerer at UiO Alumnus er på rett vei i forhold til vekst i antall kontakter.

Forening	Medlemmer		Kontakter		antall per medlem		Fargekode
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	
Samfunnsgeografene	141	181	86	132	0,61	0,84	1->1
Filosofi	16	25	4	4	0,25	0,18	0,5-0,9
PFI	176	176	189	189		1,07	<0,5
Engelsk	161	171	37	44	0,23	0,26	
HF	10	87	3	44	0,3	0,42	
Farmasi	282	361	790	1058	2,8	2,91	
Fysikk	136	160	434	503	3,21	3,14	
Gæsa	84	84		75		0,89	
Helsefag	89	77	1	1	0,01	0,01	
IFI	1201	1338	1109	1265	0,92	0,98	
IKOS	136	186	136	223	1	1,19	
InterESST	47	132	58	181	1,23	1,37	
ISV	266	352	68	139	0,26	0,3	
NIFS	135	151	102	114	0,76	0,8	
Prosjektor	97	161	110	228	1,13	1,41	
Uio Andre fag	71	144	63	195	0,89	1,35	
X-IMK	93	163	89	120	0,74	0,91	
Økonomisk	160	160	441	441		2,66	
Sosiologi		49		157		3,2	
ISS		133		87		0,65	
<b>Totalt</b>	<b>2859</b>	<b>4291</b>	<b>3070</b>	<b>5200</b>	<b>1,07</b>	<b>1,21</b>	







Til Universitetets studiekomiteé  
Fra Universitetsdirektøren

---

Sakstype:	Vedtakssak
Møtesaksnr.:	V-sak 1
Møtenr.	2/2008
Møtedato:	28. februar 2008
Notatdato:	18. februar 2008
Arkivsaksnr.:	2008/88
Saksbehandler:	Jonny Roar Sundnes og Heidi Christophersen, Studieavdelingen

---

**EKSAMENSGEBYR FOR PRIVATISTER OG ORDNINGENS OMFANG FOR 2008/2009**

**Henvvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret:**

1. Forskrift om studier og eksamener ved UiO, fastsatt 20. desember 2005.
2. Utfyllende regler til forskrift om studier og eksamener ved UiO, fastsatt 2005.

**Hovedproblemstillinger i saken:**

Ifølge Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Oslo skal universitetsstyret hvert år fastsette eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for kommende studieår. Rektor utsatte den 6. februar 2008 fristen for fastsettelse av privatistgebyr for studieåret 2008/2009 til 1. april. Fordi universitetsstyret skal foreta den endelige fastsettelsen av privatistgebyret, vil den endelige fastsettelsen imidlertid ikke skje før på styremøtet 8. april.

Universitetsdirektøren har gått gjennom satsene for eksamensgebyr og vurdert formuleringene om ordningens omfang for gjeldende studieår. For å unngå misforståelser i forhold til universitetsloven, foreslår universitetsdirektøren at formuleringene om ordningens omfang endres i forhold til forrige vedtak. Noen satser foreslås oppjustert, og intervallene for hvilke emner som omfattes av satsene endres noe i forhold til tidligere vedtak.

**Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter:**

Satsene for eksamensgebyr skal som hovedregel settes slik at de dekker den reelle merkostnaden ved å arrangere eksamen for privatister. Enkelte kostnader vil imidlertid komme i tillegg til de foreslåtte satsene, for eksempel vurdering av generell studiekompetanse og realkompetanse for personer som ikke tidligere har fått foretatt en slik vurdering. Forslaget tar høyde for Studieavdelingens kostnader ved eksamensavvikling for privatister og forsøker å synliggjøre hva som er direkte og indirekte kostnader.

---

**FORSLAG TIL VEDTAK:**

Studiekomiteen anbefaler universitetsledelsen å vedta eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for studieåret 2008/2009 i tråd med forslaget fra universitetsdirektøren. Studiekomiteen anbefaler videre at universitetsdirektøren gis fullmakt til å videreføre universitetsstyrets vedtak om ordningens omfang og satsene for eksamensgebyr for senere studieår i tråd med forslaget, med de begrensningene som framkommer i forslaget.

---

**Vedlegg:**

1. Notat til Studiekomiteen om eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008/2009.
2. Høringsuttaler fra JUS, SV, OD, UV og Studentparlamentet.

Sakstype: Vedtakssak  
Møtenr.: 2/2008  
Møtesaksnr.: V-sak 1  
Møtedato: 28.2.2008  
Notatdato: 18.2.2008  
A-saksnr.: 2008/88  
Saksbeh.: JRSU

## Notat til universitetets studiekomité

### Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008/2009

#### Bakgrunn

Ifølge Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Oslo skal universitetsstyret hvert år fastsette eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for kommende studieår. Retten til å ta eksamen uten å være tatt opp som student og UiOs anledning til å kreve eksamensgebyr er hjemlet i universitetsloven § 3-10:

- (1) Den som oppfyller kravene til opptak [...] og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende fag eller studium, har rett til å gå opp til eksamen. Dette gjelder også studenter som ikke er opptatt ved faget eller studiet.
- (2) Oppmelding etter denne paragraf kan nektes dersom kandidaten ikke har fulgt obligatorisk undervisning eller gjennomført obligatorisk praksis.
- (3) Styret gir forskrift om adgangen til å gå opp til eksamen, og kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for kandidater som går opp til eksamen uten å være tatt opp som student.
- (4) Styret kan fastsette at eksamenskandidater som ikke er tatt opp som studenter til vedkommende studium, skal betale et vederlag som dekker institusjonens merutgifter ved å holde eksamen for denne gruppen eller eventuell egenbetaling fastsatt for studiet eller faget. Departementet kan gi forskrift om egenbetaling etter denne bestemmelsen.

I forkant av Studiekomiteens behandling har saken vært på høring hos fakultetene og Studentparlamentet. JUS, OD, SV, UV og Studentparlamentet har svart på høringen.

#### Ordningens omfang

UiO har tre hovedgrupper av personer som følger undervisning eller tar eksamen:

- Programstudenter har opptak til et studieprogram, og kan gjennom programstudieretten følge undervisning og avlegge eksamen i emner som inngår i studieprogrammet.
- Enkeltemnestudenter har undervisningsopptak til enkeltemner med ledig kapasitet, og får studierett til emnet i den perioden de gjennomfører undervisning og eksamen i emnet.
- Privatister avlegger eksamen, men har ikke studierett eller undervisningsopptak.

Departementets finansieringsmodell gir uttelling for studenter (programstudenter og enkeltemnestudenter), men tar ikke høyde for privatister. UiOs opptaksrammer angir studietilbudenes kapasitet for programstudenter, og eventuell ledig kapasitet kan utnyttes av enkeltemnestudenter etter at programstudenter har meldt seg til undervisning. Studentparlamentet mener at gebyrsatser for eksamenskandidater uten opptak til studieprogram eller emne er uheldig, fordi det bryter med prinsippet om lik rett til utdanning. Siden departementets finansieringsmodell og UiOs opptaksrammer ikke tar høyde for privatisteksamener, må imidlertid kostnadene ved privatisteksamener hovedsakelig dekkes av privatisten selv. Dersom UiO ikke krevde eksamensgebyr, ville privatistkandidatene bruke av ressursene som er avsatt til det ordinære studietilbudet ved UiO.

Vedtaket om eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for inneværende studieår slår fast at ordningen gjelder for grunnstudiumsemner, men ikke for examen philosophicum og ikke for de emnene som det enkelte fakultet unntar fra ordningen. Vi gjør oppmerksom på at omfanget av selve privatistordningen følger reglene i universitetsloven, og at formuleringene om ordningens omfang i gjeldende vedtak gjelder hvilke emner det skal kreves eksamensgebyr for. Tidligere i høst stilte JUS

spørsmål ved det generelle unntaket for masteremner i ordningens omfang, fordi ikke alle masteremner inneholder elementer som gjør at UiO kan nekte oppmelding etter universitetsloven. Fakultetet fikk dispensasjon fra gjeldende vedtak om ordningens omfang.

Avgrensningen til grunnstudiumsemner er basert på kollegiets vedtak 24. september 1996 om privatisters adgang til å avlegge hovedfagseksamen. Kollegiet ønsket ikke at det skulle være anledning til å ta eksamen som privatist på høyere grad, fordi "kollegiet forutsetter [...] obligatorisk veiledning i hovedfagsstudiene som gir studentene kompetanse i hvordan forskning utføres i praksis i overensstemmelse med forskningsetiske normer og faglige tradisjoner." Kollegiet vedtok derfor at alle hovedfag skulle oppfylle kravet om obligatorisk veiledning innen 1. januar 1998, slik at privatister ikke skulle ha anledning til å avlegge hovedfagseksamener.

Det er lite etterspørsel etter privatisteksamener på mastergradsnivå, men loven gir ikke hjemmel for å unnta masteremner fra privatistordningen på generell basis. Tillatte unntak går fram av universitetsloven § 3-10, punkt 2, og dekker tilfeller hvor kurset, oppgaven, praksisopplæringen e.l. i seg selv gir en vesentlig kompetanse (ferdighet) som er en del av formålet med utdanningen, og hvor denne kompetansen ikke kan prøves ved ordinær eksamen. Klagenemnda ved UiO har slått fast at obligatorisk veiledning også er dekket av unntakshjemmelen i universitetsloven.

Vi foreslår på dette grunnlaget at vedtaket om ordningens omfang omformuleres, slik at UiO ikke risikerer misforståelser i forhold til universitetsloven. Det er viktig at fakultetene gis anledning til å få dekket de reelle kostnader med privatisteksamener også dersom det blir behov for privatisteksamener på mastergradsnivå. Ordningen med eksamensgebyr for privatister bør i utgangspunktet kunne gjelde alle UiOs emner, bortsett fra emner hvor UiO har anledning til å nekte privatister oppmelding etter universitetslovens § 3-10 punkt 2.

### **Eksamensgebyrets størrelse**

Eksamensgebyrsatsene for inneværende studieår bygger på en kartlegging fra 2003, og har i senere vedtak vært videreført uten store endringer. JUS har meldt inn ønske om ny gjennomgang av eksamensgebyrets størrelse. Fakultetene ble i høringen derfor bedt om å vurdere hvorvidt de gjeldende satsene dekker reelle merkostnader ved privatisteksamener, eller om det er nødvendig å endre satsene.

SV og JUS har levert innspill til eksamensgebyrsatsene. Både SV og JUS foreslår tilnærmet uendret gebyrsats for mindre eksamener (10-20 sp). JUS foreslår en økning i satsene for de store eksamenene (50-60 sp). De siste årene har bare JUS hatt privatisteksamener i emner på 50-60 studiepoeng, og endringer i de høyeste satsene vil derfor bare påvirke deres emner. Ingen av fakultetene har kommentert satsene for privatisteksamener på 50-60 studiepoeng med særskilt eksamensform, og vi foreslår derfor å ta utgangspunkt i JUS' forslag: administrasjonsutgiftene beholdes uendret, og de øvrige utgiftene dobles. Ingen av fakultetene har kommentert gebyrsatsene for privatisteksamen i emner på 30-40 studiepoeng, og vi foreslår derfor å beregne dem som et gjennomsnitt av den laveste og den høyeste satsen.

Studieavdelingen har vurdert sine kostnader ved avvikling av privatisteksamen, for eksempel til innkreving av eksamensgebyr og til administrativ oppfølging av privatistene. Studieavdelingen anslår at det brukes ca 15 dagsverk<sup>1</sup> pr semester til oppfølging av privatister, omregnet til 30.150 kr og dividert på 580 privatister pr semester<sup>2</sup> – ca 50 kr pr privatist. Studieavdelingens kostnader er uavhengige av emnets størrelse.

Studieavdelingen har videre vurdert om eksamensgebyret skal reflektere kostnadene ved vurdering av generell studiekompetanse og realkompetanse. Vi foreslår at disse kostnadene ikke inkluderes i

<sup>1</sup> Satsen for ett dagsverk er utregnet som 1/20 av brutto månedslønn i lønstrinn 45, inkludert feriepenger, pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift:  $((28.083 \times 1,12) \times 1,12) \times 1,141 / 20 = 2010$  kr.

<sup>2</sup> Våren 2007 betalte 635 privatister eksamensgebyr (464 på JUS og 171 på SV). Høsten 2007 betalte 400 privatister eksamensgebyr (308 på JUS og 92 på SV). Våren 2008 ligger det an til ca 700 privatister. Gjennomsnitt for disse tre semestrene er ca 580 privatister pr semester.

eksamensgebyret, fordi slik saksbehandling er en del av prosessen med å gjøre personer klare for studier og eksamener ved UiO på generelt grunnlag.

Studieavdelingen foreslår at det til fakultetenes og Studieavdelingens lønnskostnader legges til 40 prosent dekningsbidrag til dekning av indirekte kostnader.

Vi foreslår på dette grunnlaget følgende satser for eksamensgebyr for studieåret 2008/2009:

	Emner på mindre enn 30 sp	Emner på 30-40 sp	Emner på mer enn 40 sp
<b>Samme eksamen<sup>3</sup>:</b>			
Fakultetets lønnskostnader <sup>4</sup> :	1.100 kr	2.500 kr	4.000 kr
Studieavdelingens lønnskostnader <sup>4</sup> :	50 kr	50 kr	50 kr
Dekningsbidrag (40 %):	460 kr	1020 kr	1.620 kr
Sum (nøyaktig):	1.610 kr	3.570 kr	5.670 kr
<b>Sum (avrundet):</b>	<b>1.600 kr</b>	<b>3.600 kr</b>	<b>5.700 kr</b>
<b>Særskilt eksamen<sup>5</sup>:</b>			
Fakultetets lønnskostnader <sup>4</sup> :	2.200 kr	4.400 kr	6.500 kr
Studieavdelingens lønnskostnader <sup>4</sup> :	50 kr	50 kr	50 kr
Dekningsbidrag (40 %):	900 kr	1.780 kr	2.620 kr
Sum (nøyaktig):	3.150 kr	6.230 kr	9.170 kr
<b>Sum (avrundet):</b>	<b>3.200 kr</b>	<b>6.200 kr</b>	<b>9.200 kr</b>

Privatister i emnet JUR4000 bør i tillegg betale 1.000 kr til delvis dekning av kostnadene knyttet til det obligatoriske kurset i yrkesetikk. Fakultetet vurderer ikke dette kurset som tilstrekkelig omfattende til å nekte personer å ta eksamen som privatist i emnet, men fakultetet har likevel betydelige utgifter knyttet til avviklingen av kurset for privatister. Privatistgebyret for JUR4000 blir derfor 6.700 kr.

### Delvis refusjon

Forskrift om studier og eksamener åpner for at en privatist som trekker seg fra eksamen før fristen for slikt trekk er over, kan søke om delvis refusjon av innbetalt eksamensgebyr. Delvis refusjon har imidlertid vært problematisk så lenge universitetsstyret ikke har fastsatt hvor stor andel av eksamensgebyret UiO skal kunne holde tilbake.

Studieavdelingen har bedt fakultetene vurdere hvor stor andel av eksamensgebyret som er nødvendig for å dekke administrative merutgifter for privatister som trekker seg fra eksamen før trekkfristen er ute. SV foreslår at privatister som trekker seg skal betale 500 kr til dekning av administrative kostnader, og JUS foreslår at privatistene skal betale halvparten av eksamensgebyret.

Vi foreslår at hele kravet om eksamensgebyr frafaller for privatister som trekker seg fra eksamen før betalingsfristen er ute, eventuelt at de gis full refusjon dersom de allerede har betalt inn gebyret. Vi antar videre at kostnaden til administrativ oppfølging av en privatist som trekker seg innen trekkfristen vil være tilnærmet lik for alle privatister. Vi foreslår derfor at privatister som trekker seg etter at betalingsfristen er ute, men før trekkfristen for eksamen, skal betale 500 kr til dekning av administrative utgifter.

<sup>3</sup> Både privatister, programstudenter og enkeltemnestudenter har samme eksamensform.

<sup>4</sup> Fakultetenes kostnader består av lønnsutgifter til administrativt ansatte, vitenskapelig ansatte, eksamensvakter og sensorer. Studieavdelingens kostnader er lønnsutgifter i forbindelse med innkreving av privatistgebyr og administrativ oppfølging av privatistene. SV bruker utgifter til eksamenslokaler som del av sin utregning, men vi har nedjustert satsene i forslaget fra SV.

<sup>5</sup> Annen eksamensform for privatister enn for programstudenter og enkeltemnestudenter.

Vi foreslår at privatister med gyldig forfall til både ordinær og utsatt eksamen også bør ha anledning til å søke om refusjon og at de også bør betale 500 kr til dekning av administrative utgifter. Fristen for å søke om delvis refusjon bør derfor være etter utsatt eksamen.

### Revidering av satsene for eksamensgebyr

Det kan være hensiktsmessig at universitetsdirektøren får fullmakt til å fastsette satsene for eksamensgebyr dersom ordningens omfang skal videreføres og det bare skal foretas mindre justeringer av eksamensgebyrets størrelse. Universitetsstyret bør fortsatt behandle saken dersom det skal foretas endringer av ordningens omfang eller nye beregninger av eksamensgebyrets størrelse.

På dette grunnlaget foreslår vi at universitetsdirektøren ved senere fastsettelser gis fullmakt til å videreføre universitetsstyrets vedtak om ordningens omfang og satsene for eksamensgebyr uten ny behandling i universitetsstyret. Ved behov bør universitetsdirektøren kunne oppjustere gebyrsatsene med inntil 5 prosent pr år, for å kompensere for pris- og lønnsvekst.

### Forslag til vedtak

Studiekomiteen anbefaler universitetsstyret å vedta følgende:

(1) Det enkelte fakultetet fastsetter hvilke emner som skal være omfattet av ordningen med eksamensgebyr for privatister i studieåret 2008/2009.

(2) Satsene for eksamensgebyr for privatister skal i studieåret 2008/2009 være følgende:

	Emner på mindre enn 30 sp	Emner på 30-40 sp	Emner på mer enn 40 sp (unntatt JUR4000)
Samme eksamen:	1.600 kr	3.600 kr	5.700 kr
Særskilt eksamen:	3.200 kr	6.200 kr	9.200 kr

(3) Privatistgebyret for emnet JUR4000 skal i studieåret 2008/2009 være 6.700 kr.

(4) For privatister som trekker seg fra eksamen før betalingsfristen for eksamensgebyret er ute, frafalles hele kravet om eksamensgebyr. Eventuelt innbetalt gebyr refunderes i sin helhet.

(5) Privatister som trekker seg fra eksamen etter at betalingsfristen er ute, men før trekkfristen for eksamen, har rett til delvis refusjon av eksamensgebyret og skal i studieåret 2008/2009 betale 500 kr til dekning av administrative utgifter.

(6) Privatister med gyldig forfall til både ordinær og utsatt eksamen gis rett til delvis refusjon av eksamensgebyret og skal i studieåret 2008/2009 betale 500 kr til dekning av administrative utgifter.

(7) Universitetsdirektøren får fullmakt til å videreføre universitetsstyrets vedtak om ordningens omfang og satsene for eksamensgebyr for senere studieår. Universitetsdirektøren kan ved behov oppjustere satsene for eksamensgebyr med inntil 5 prosent pr år for å kompensere for pris- og lønnsvekst. Dersom det skal foretas en ny beregning av eksamensgebyrets størrelse eller en ny vurdering av ordningens omfang, skal dette behandles av universitetsstyret.

Monica Bakken  
studiedirektør  
e.f.

Jennifer J. Akselsen  
nestleder SST



# UNIVERSITETET I OSLO

DET JURIDISKE FAKULTET

Universitetsdirektøren

**Det juridiske fakultet**  
Postboks 6706 St. Olavs plass  
0130 OSLO  
Telefon: 22 85 98 75  
Telefaks 22 85 98 70

**Saksbehandler:** Randi Saunes  
**Dato:** 04.02.08      **Saksnr:** 06/640  
**Sakseier:** STA  
**Saksnr:**

Besøksadr. Karl Johans gt. 47

Web-adr: [www.jus.uio.no](http://www.jus.uio.no)

**Svar på høring om**

**"Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008 og 2009"**

Det juridiske fakultet har følgende kommentarer til den forelagte høringsuttalelsen;

*Ordningens omfang*

Fakultetet slutter seg til forslaget om at ordningen i utgangspunktet skal gjelde for alle emner med unntak av de emnene hvert enkelt fakultet unntar fra ordningen.

*Eksamensgebyrets størrelse*

Fakultetet foreslår en moderat økning i gebyrsatsene i forhold til dagens satser. Det presiseres samtidig at vi ikke arrangerer særskilte privatisteksamener, men tilbyr de samme eksamener til privatistene. Våre forslag til satser gjelder derfor kun eksamener felles med programstudenter/enkeltemnestudenter:

JUR1000	kr 6000.-
JUR2000	kr 6000.-
JUR3000	kr 6000.-
JUR4000	kr 7000.-
Et emne med mindre enn 30 studiepoeng	kr 1500.-

Videre foreslår vi at satsene kan justeres årlig i forhold til lønnsvekst, uten at dette må fremmes som sak for universitetsstyret.

Fakultetets forslag innebærer like satser for første, andre og tredje avdeling, uavhengig av antall studiepoeng. Forslaget innebærer at JUR1000 og JUR2000 øker satsen fra kr. 5000.- til kr 6000.- selv om de utgjør 50 studiepoeng i stedet for 60 studiepoeng. Begrunnelsen for dette forslaget er at de to avdelingene er like kostnadskrevende som JUR3000; De har

samme eksamensform, samme eksamenstid, de honoreres likt i sensuren og de er like kostnadskrevende i administrasjon. For JUR3000 foreslås videreført kr 6000,- som tidligere.

For JUR4000 foreslår fakultetet et høyere gebyr enn for de øvrige avdelingene. Dette begrunnes med at vi på fjerde avdeling har innført obligatorisk kurs i yrkesetikk som er svært kostnadskrevende. Disse kostnadene er reflektert i gebyrets størrelse.

For emner mindre enn 30 studiepoeng foreslår fakultetet at dagens gebyrsatser videreføres.

Fakultetets beregninger av kostnader er foretatt *etter* fakultetets innsparingstiltak. Uten disse innsparingene ville utgiftene vært høyere. Forslaget vårt inkluderer imidlertid kun fakultetets kostnader, og fakultetets beregninger av kostnader følger som vedlegg.

*Refusjon/delvis refusjon av gebyr*

Fakultetet slutter seg til forslaget om full refusjon til betalingsfristen er ute, og til delvis refusjon til trekkfristen er ute. Etter trekkfristen foreslås det kun delvis refusjon ved gyldig forfall. Fakultetet foreslår at delvis refusjon utgjør halvparten av gebyret.

Utover dette har fakultetet ingen kommentarer.

Med hilsen

*Tove Blix*  
Tove Blix

Fakultetsdirektør

*Randi Saunes*  
Randi Saunes

Leder eksamensseksjonen

**Vedlegg:** Beregning av eksamensgebyr

## Vedlegg til høringsuttalelse om eksamensgebyr

### Beregning av eksamensgebyr

Beregning av eksamensgebyr for første til fjerde avdeling av master i rettsvitenskap

Følgende er lagt til grunn:

I 2007 var 757 av til de til sammen 7250 som møtte til eksamen privatister. Dette utgjør omtrent 10% av alle kandidater. Kostnadsoverslaget tar utgangspunkt i 2008 og kostnader i eksamenskostnader:

#### 1. Eksamensbudsjett 2008 – etter innsparingstiltak for 2008<sup>1</sup>

15. mill (10% privatister) = 1.5 mill : 757 privatister = 1981 = ca 2000 kr pr kandidat

Omfatter:

- Sensurutgifter
- Eksamensvakter, studentrepresentanter m.m:

#### 2. Lærernes eksamensplikt omregnet i sensurkostnader: kr.

3 740 000.- deles på 10% privatister, 374 000 kr = 494 kr = ca 500 kr. pr kandidat

#### 3. Administrasjon:

Ca 2 årsverk, hvorav ca 1 årsverk på studieseksjonen og infosenteret, og et årsverk på eksamenseksjonen, og ekstrahjelp knyttet til eksamensavvikling.

= ca 1000 000 kr : 757 privatister = 1321 = ca 1500

#### Kostnad pr kandidat

- Beregnet etter budsjett 2008, beregnet etter innsparingstiltakene

Sensurkostnader, eksamensvakter m.m:	kr 2000.-
Lærernes eksamensplikt	kr 500.-
+ Administrasjon	kr 1500.-
= Sum kostnader pr kandidat	kr 4000.-
+ Overhead 40%	kr 1800.-
= Sum totalt kostnader pr kandidat =	kr 5600.- = ca 6000 kr.

Etter beregning for kostnader 2007 ville kostnadene pr kandidat blitt ca kr 6400.-.

#### Beregning av eksamensgebyr for JUR4000:

Kr 6000.- pr kandidat

+ kostnader pr kandidat for obligatorisk kurs i yrkesetikk: kr 1500.-

= kr 7500 kr.

Det foreslås likevel kr 7000.- for at gebyret ikke skal avvike i for stor grad fra de øvrige avdelingene = kr 7000.-.

#### Forslag til eksamensgebyr for

- |                                     |           |
|-------------------------------------|-----------|
| - Første, andre og tredje avdeling: | kr 6000.- |
| - Fjerde avdeling:                  | kr 7000.- |

<sup>1</sup> Eksamensbudsjett tilsvarende for 2007 – før innsparingstiltak ble innført Kr 18. mill (10% privatister) = 1.8 mill : 757 privatister = 2377 = ca 2500 kr pr kandidat





**Til:** Studiedirektøren

**Det samfunnsvitenskapelige fakultet**

**Fra:** Det samfunnsvitenskapelige fakultet

*Fakultetsadministrasjonen*

Postboks 1084 Blindern

**Saksbehandler:** Mona Bye

Telefon: 22 85 62 64

Telefaks: 22 85 48 25

**Dato:** 31. januar **Saksnr:** 06/640 **Sakseier:** STA

Nettadresse: [www.sv.uio.no](http://www.sv.uio.no)

### **Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008-2009** **Høring**

Vi viser til brev fra Universitetsdirektøren av 7. desember 2007.

#### *Ordningens omfang*

Studieavdelingen etterspør oversikt over etterspørsel etter privatisteksamen på masternivå.

Alle våre masterprogrammer tilbyr mulighet for å være hospitant på enkelte emner som ikke har direkte tilknytning til masteroppgaveskrivingen. I motsetning til privatister får hospitantene opptak på undervisningen på det enkelte emnet, de får en studierettsstatus i FS (STVMAS; SOSMAS osv), de tar samme eksamen og de får ikke krav om eksamensgebyr. Krav til hospitanter er at de må være i gang med eller ferdig med en (annen) masterutdanning. De får plass i den grad det er kapasitet på emnet. For eksempel på Psykologisk institutt har de kun kapasitet til å ta opp hospitanter fra andre UiO-programmer, mens Institutt for statsvitenskap også kan gi hospitantplass til masterstudenter fra andre institusjoner. Denne hospitantordningen gjør nok at en eventuell etterspørsel etter privatisteksamen (altså uten adgang til å følge lukket undervisning) reduseres.

Psykologisk institutt får ca fem henvendelser i semesteret om å få være privatist på masternivå. Alle deres emner er i dag basert på seminardeltagelse. Ellers er det liten etterspørsel.

De aller fleste emnene på masternivå forutsetter deltagelse på seminar, men noen teoriemner er basert på kun forelesning. Etter Universitets- og høgskoleloven har vi vel ikke egentlig lov til å nekte å avholde privatisteksamen i disse, selv om eventuelle privatister ikke ville kunne ta en hel grad?

#### *Privatistgebyrets størrelse*

Vi anser dagens satser for å være dekkende for kostnadene ved privatisteksamen.

Adm. utgifter (veiledning, FS-registrering, tilpasset eksamen, gebyrinnkreving)	500
Vakter og rom	250
Sensurering, godkjenning ev. oblig	800
<b>Sum samme eksamen</b>	<b>1550</b>
Utarbeiding særskilt eksamen	1000
Sensurering særskilt eksamen	250
Ekstra vakter og rom	250
<b>Sum særskilt eksamen</b>	<b>3050</b>



**UNIVERSITETET I OSLO**  
DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET

NOTAT

*Delvis refusjon*

Vi foreslår at det beholdes et administrasjonsgebyr på kr. 500,- pr. eksamen, ettersom det er det vi har beregnet våre administrative utgifter til. Utgiftene er stort sett felles for emner med ordinær og særskilt eksamen for privatister. Det er noe mer kostnader første gang det skal opprettes en emnevariant med særskilt eksamen (registrering i FS), men disse er relativt små.

Vi foreslår også at det tas inn i forskriften at gyldig fravær på eksamen også er grunnlag for refusjon, og at fristen til å søke om refusjon settes til 15. januar, dvs etter avvikling av utsatt eksamen.

Med vennlig hilsen

Anne-Lene Andresen  
studieleder

Mona Bye  
førstekonsulent



**UNIVERSITETET I OSLO**  
DET ODONTOLOGISKE FAKULTET

**NOTAT**

**Til:** Studieavdelingen

**Fakultetsadministrasjonen**

**Fra:** Det odontologiske fakultet

Postboks 1142, Blindern  
0317 Oslo

**Kopi:**

**Saksbehandler:** Sverre Gundersen

Telefon: + 47 22 85 22 41

Telefaks: + 47 22 85 23 32

Web-adr.: <http://www.odont.uio.no>

**Emne:**

**Dato:** 10.12.07


**Saksnr.:** 06/640

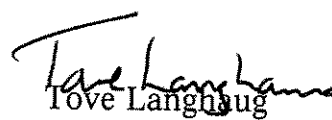
**Sakseier:** SA

**Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008-2009**

Det vises e-post av 10.12.07, fra Studieavdelingen til fakulteter og enheter.

Det odontologiske fakultet har ingen merknader i saken.

  
Pål Brodin  
dekan

  
Tove Langhaug  
fakultetsdirektør

06/640

**Subject:** Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008-2009. Saksnr. 06/640  
**From:** Anne-Mette Nessøe <a.m.nessoe@uv.uio.no>  
**Date:** Fri, 01 Feb 2008 09:47:07 +0100  
**To:** Jonny Roar Sundnes <j.r.sundnes@admin.uio.no>

Viser til notat av 7.12.07

Fakultetet bes komme med innspill i forhold "Eksamensgebyr for privatister og ordningens omfang for 2008-2009".

Det utdanningsvitenskapelige fakultet tilbyr ikke privatisteksamen på noen av våre studier. Det har heller ikke vært noen etterspørsel etter dette.

UV-fakultetet kommer ikke med noen ytterligere uttalelser i forhold til forslaget.

Med vennlig hilsen

Anne-Mette Nessøe

Det utdanningsvitenskapelige fakultet  
P.B 1161, Blindern  
0318 Oslo

Tel: 22 85 58 68

---

**Høring vedr. – Eksamensgebyr for privatister og  
ordningens omfang for 2008 - 2009**

**Fra Studentparlamentet i Oslo  
ved arbeidsutvalget  
30.01.08**

---

**Arbeidsutvalet i Studentparlamentet i Oslo har handsama høyringa om eksamensgebyr for privatistar og ordninga sitt omfang for 2008-2009, og ynskjer å komme med følgande uttale:**

Studentparlamentet meiner, som det også går fram av brev frå SP/AU til Studieavdelinga datert 10. januar 2007, at gebyrsatsar for eksamenskandidatar utan opptak til studieprogram eller emne er uheldig, då det bryt med det lovfesta prinsippet om lik rett til utdanning. Søkalla "privatisteksamen" er einaste høve til å ta utdanning for studerane som ikkje har høve til å følge ordinær undervisning, Studentparlamentet meiner difor det er uheldig å vidareføre dei gebyrsatsane ein har i dag, og vi er også kritiske til Det juridiske fakultet sitt ynskje om å auke satsene for såleis å auke inkomene. Vi er difor glad for at ein frå administrasjonen si side har meldt at ein må dokumentere meirkostnaden ein meiner å ha dersom ein skal kunne auke satsen.

Studentparlamentet stiller seg positive til at ein opner for høve til å ta privatisteksamen i særskilde mastergradsemne, under føresetnad at det på desse emna ikkje er rettleiing for studentar med normalt opptak. Me ynskjer i utgangspunktet ikkje privatistgebyr på desse heller, og meiner ein må kunne dokumentere den faktiske kostnaden ved setting av privatistgebyret.

**Med helsing Studentparlamentet i Oslo**

**v/Arbeidsutvalget**